

Så det kan bli...

Sven-Olof Axelsson, sven-olof.axelsson@skmf.nu

Inför Mätkart09 i Borlänge blev jag tillfrågad om jag ville hålla ett föredrag. Eftersom jag just i år firar 50 år i mitt yrke som mätningssingenjör, föll tanken på möjligheten att göra en liten manifestation. Kanske något slags "jubileumsföreläsning" med tillbakablickar. Allteftersom planeringen fortskred under vårvintern kändes det emellertid mer och mer patetiskt. Även om jag själv har haft fantastiska upplevelser i vår progressiva mätningvärld, så skulle det säkert bara bli sömning för mina kolleger. Vem skulle vilja sitta och lyssna på tuggen om hur vi drog måttband och vevade på räkneshuror på sextioalet. Om tider när allt var upp- och nervänt i kikartuberna. Skulle det verkligen vara intressant att lyssna på erfarenheter från en mossig 40-talstid som varit anställd av såväl stat och kommun som i privat verksamhet från 1962-1986 för att därefter försörja sig som egen företagare. Så småningom bestämde jag mig i stället för att försöka se framåt. Med lite filosofisk blick och med 50 års erfarenhet kanske man skulle försöka sig på en liten spaning mot framtiden tillsammans med ungdomarna i publiken. Med 50 års tillbakablick och 50 års framåtspaning täcker man ju ett helt sekel.

Jag driver fortfarande mitt företag Viker Data AB, fastän numera i lite lugnare och mycket njutbart tempo. Vid starten 1986 hoppade jag av en trygg, värlövad anställning, för att handlost kasta mig ut i en osäker tillvaro som egen företagare. Affärsidén var enkel, men fortfarande tycker jag att den är genial. Att erbjuda ett handhållet datasystem som tål alla väder och är kompatibelt och anslutningsbart till alla typer av mätinstrument och som kan hämta och leverera data från och till alla typer av GIS-system. Hur detta skulle gå till rent tekniskt hade jag klart för mig. Jag fick möjligheten att lära mig datateknik under min tid som kommunalanställd i Göteborgs stad 1975-1983. Jag passade på att studera mikrodator teknik och numerisk analys på Chalmers och Göteborgs universitet. Det var på den tiden man fick lära sig grunderna. Begreppet "objektorienterad programmering" var inte uppfunnet än. Man byggde helt naturligt en logisk struktur med sina egna procedurer och visste då hur de fungerade. Operativsystemen hette UNIX, CGOS, OS2 mm. och programspråken hade namn som Fortran, Pascal och Ada. "Datavirus" fanns inte ens i fantasins värld. Bill Gates hade nämligen inte ännu bestämt vad han ville bli när han blev stor.

Vi kanske ska ta det från början i alla fall. Jag föddes 1943 på småländska höglandet i en liten by med tre små gårdar på vardera c:a 70 tunnland. Min pappa var bonde och brukade en av gårdarna, min morfar en annan. Det var fattigt och vi barn fick tidigt lära oss att arbeta i jordbruket. Jag är äldst i en syskonskara på sju och flyttade redan som sextonåring ensam hemifrån. Först till Stockholm och sedan till Göteborg. När jag var nitton gifte jag mig med en pen norsk jente. Två år senare var vi tvåbarnsföräldrar och nu är jag stolt morfar och farfar till fem tonåringar och en liten sladdis. Mina fritidsintressen är hem, familj, segling och dragspel. Jag bor i en sextiotalsvilla i Paradiset i Partille. Den står på en hyfsat stor tomt där jag även får utlopp för mina odlarinstinkter från barndomen.

Arbetskarriären började på Jönköpings lantmäteridistrikt 1959. Efter studierna i Stockholm fick jag jobb på Göteborgs lantmäteridistrikt i maj 1962. Men redan på hösten samma

år lockades jag till den expanderande konsultbranschen. Det var högkonjunktur så det knakade och man fick dubbelt betalt i privata sektorn samt bilersättning, traktamente och eget checkhäfte. Det använde man bl.a. för att betala lön till mätningshantlangare som man fick anställa och utbilda alltefter behov. Företaget hette VIAK AB. Där fanns något som hette "Viak-andan". Den andan skulle jag kunna skriva en hel bok om. Det handlade om att man med glädje skulle arbeta helst dygnet runt, året om. Och det gjorde vi så till den milda grad att det tyvärr ofta gick ut över hem och familj. Mina specialiteter blev precisionsmätning inom industrin. Vi utvecklade unika mätmetoder där vi applicerade våra geodetiska kunskaper, felteori och statistik för att hantera tusendelar av millimeter. Våra uppdrag fanns inom den tunga industrin. Det var exempelvis kärnkrafts-, skeppsbyggnads-, och pappersindustrin där jättelika stålkonstruktioner skulle byggas och passas ihop med supersnåva toleranser. Mätverktygen var teodolit, måttband, termometer och mikrometer. Beräkningarna utfördes med hjälp av räkneshuror och trigonometriska tabeller. Det handlade mycket om avskärning och inskärning. Det fanns en enorm stolthet i att få allt att passa. Man kände sig mycket respekterad, på gränsen till beundrad när allt fungerade. Och det gjorde det alltid. Mätningsteknisk fantasi var nyckeln.

SKMF då. Jo som privatanställd fick man inte bli medlem. Däremot deltog vi konsulter alltid som utställare och föredragshållare vid konferenserna. Vi var mycket populära. Vi hade ju checkhäfte och representationskonto. Själv deltog jag första gången 1967 i Linköping. Medlem blev jag 1975, samma år som jag blev kommunalanställd i Göteborg. Det året var också Göteborg arrangör för konferensen. Sedan år 1986 då jag startade mitt företag Viker Data AB ockuperade jag mittuppslaget i medlemstidningen SINUS med mina annonser om GEODOS fram till 2009. SKMF har gett mig otroligt mycket genom alla år. Men allra viktigast är alla de vänner som denna gemenskap har gett mig. Jag känner mig mycket hedrad över att nu ha blivit invald i styrelsen. I stadgarna paragraf 2 moment 4 läste jag att man som pensionär inte kan bli invald i styrelsen. Jag tar det som en bekräftelse på att jag inte betraktas som sådan trots min ålder. Det stämmer också med min egen självbild. Det ger mig också incitament och stimulans att fortsätta att vara verksam i mitt företag och mitt yrke. Jag ser fram mot en mycket intressant tid tillsammans med SKMF.

TACK SKMF för förtroendet.

